

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 24.1.2006
KOM(2006) 7 galutinis

2006/0008 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų
koordinavimo ir nustatantis XI priedo turinį**

(pateikta Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1) PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindas ir tikslai**

2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo 83 straipsnyje numatyta, kad „Specialios tam tikrų valstybių narių teisės aktų įgyvendinimo taisyklės nurodytos XI priede.“. Reglamento 883/2004 41 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad „būtina numatyti specialias nuostatas, atitinkančias nacionalinių teisės aktų specifiką, siekiant palengvinti koordinavimo taisyklių taikymą“.

- **Bendrosios aplinkybės**

Reglamentas 883/2004 pakeičia Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71, kuris šiuo metu numato socialinės apsaugos sistemų koordinavimą. Naujasis reglamentas supaprastina ir atnaujina esamus teisės aktus. Reglamento 883/2004 XI priedas numato „specialias valstybių narių teisės aktų taikymo nuostatas“ ir pakeičia atitinkamą Reglamento 1408/71 VI priedą. Reglamente 883/2004 numatyta, kad XI priedo turinys turi būti nustatytas iki tos dienos, kai bus pradėtas taikyti šis reglamentas. Šis priedas yra reikalingas tam, kad būtų atsižvelgta į įvairių socialinės apsaugos sistemų, taikomų valstybėse narėse, ypatumus.

Dėl tam tikrų XI priedo įrašų buvo konkrečiai susitarta derybų dėl atnaujinto reglamento metu (žr. Tarybos dokumentą 8851/04 ADD 1). Tačiau Vokietijai ir Austrijai skirti įrašai, susiję su tam tikromis regioninėmis išmokomis, dėl kurių iš pradžių buvo susitarta 2003 m. birželio mėn., į šį pasiūlymą neįtraukti dėl vėlesnių Europos Teisingumo Teismo praktikos pasikeitimų (žr. 2005 m. spalio 20 d. generalinio advokato nuomonę byloje C-286/03 Hosse). Be to, dėl antraštinės dalies „C. DANIJA“ 4 įrašo buvo susitarta priimant Reglamentą (EB) 647/2005, iš dalies pakeitusį Reglamentą 1408/71.

- **Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos**

Reglamento 883/2004 XI priedas atitinka Reglamento 1408/71 VI priedą. Abiejuose prieduose numatytos specialios valstybių narių teisės aktų taikymo nuostatos. Atsižvelgiant į bendrą tikslą siekti teisės aktų paprastumo, XI priede yra mažiau įrašų nei dabartiniame VI priede.

- **Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais**

Netaikoma.

2) KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų metodai, pagrindiniai tiksliniai sektoriai ir bendrosios respondentų

charakteristikos

Kadangi Reglamento 883/2004 XI priede yra numatytos specialios valstybių narių teisės aktų taikymo nuostatos, kiekviena valstybė narė buvo paprašyta pateikti jos teisės aktams taikyti būtinus pasiūlymus. Komisijos tarnybos tuos pasiūlymus įvertino ir su atitinkamų valstybių narių pareigūnais juos aptarė išsamiau.

Atsakymų santrauka ir kaip į juos atsižvelgta

Valstybės narės pageidavo, kad į XI priedą būtų įtraukta 150 įrašų. 50 pasiūlymų buvo pripažinti tinkamais įtraukti į minėtą priedą. Į kitus prašymus dėl bendresnio pobūdžio XI priedo įrašų atsižvelgta pasiūlyimuose dėl nedidelių Reglamento 883/2004 pakeitimų; tai daugiausia techninio pobūdžio pakeitimai. Į kitus prašymus atsižvelgta įgyvendinimo reglamento pasiūlyme. Likę prašymai buvo pripažinti netinkamais įtraukti į priedą, nes jie nereikalingi arba neatitinka Reglamento 883/2004.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Reglamentas 883/2004 supaprastina ir atnaujiną esamus teisės aktus. Reglamente numatyta, kad XI priedo turinys turi būti nustatytas iki tos dienos, kai bus pradėtas taikyti reglamentas. Šis priedas yra reikalingas tam, kad būtų atsižvelgta į įvairių socialinės apsaugos sistemų, taikomų valstybėse narėse, ypatumus.

Pasiūlymu siekiama palengvinti valstybių narių socialinės apsaugos sistemų koordinavimą ir atnaujinti bei supaprastinti esamas procedūras. Tai turės teigiamos įtakos palyginti su esamais teisės aktais, ir visiems reglamento naudotojams, įskaitant nacionalines socialinės apsaugos institucijas, darbdavius, ypač mažąsias ir vidutines įmones, ir piliečius, bus lengviau taikyti administracines procedūras. Tačiau tiksliai įverti tikrąjį poveikį šiuo metu gali būti sunku.

3) TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

- **Siūlomų veiksmų santrauka**

Reglamento 883/2004 XI priede pateikiami konkretūs tam tikrų valstybių narių teisės aktų taikymo metodai. Šis priedas užtikrins sklandžią Bendrijos teisės aktų sąveiką su nacionaliniais įstatymais ir taip palengvins Reglamento 883/2004 taikymą. XI priedas suskirstytas į atskirus kiekvienai valstybei narei skirtus skirsnius, kurie prirėkus papildomi nuostatomis, susijusiomis su specifiniais tos valstybės narės teisės aktų aspektais. Kiekvienu įrašu siekiama užtikrinti sklandų reglamento taikymą tam tikroje valstybėje narėje.

- **Teisinis pagrindas**

Europos bendrijos steigimo sutarties 42 ir 308 straipsniai.

- **Subsidiarumo principas**

Subsidiarumo principas taikomas tik tuomet, kai pasiūlymas nepriklauso išimtinai Bendrijos kompetencijai.

Valstybės narės negali tinkamai pasiekti pasiūlymo tikslų dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-čių).

Bendrijos veiksmai, kurių ji imasi įgyvendindama koordinavimo priemones socialinės apsaugos srityje, yra nustatyti Sutarties 42 straipsnyje ir yra būtini siekiant užtikrinti, kad būtų visiškai įgyvendinta Sutartyje nustatyta laisvo asmenų judėjimo teisė. Be tokio koordinavimo kiltų pavojus, kad asmenys negalės realiai pasinaudoti judėjimo laisve, nes žinodami, kad pasinaudojimas tokia teise iš esmės reikštų kitoje valstybėje narėje įgytų socialinės apsaugos teisių praradimą, jie ja greičiausiai nesinaudotų. Dabartiniais Bendrijos socialinės apsaugos teisės aktais nesiekama pakeisti įvairių nacionalinių socialinės apsaugos sistemų. Reikėtų pabrėžti, kad siūlomas reglamentas nėra derinimo priemonė ir juo nesiekama daugiau nei yra būtina veiksmingam koordinavimui užtikrinti. Iš esmės pasiūlymu siekiama supaprastinti esamą tvarką.

XI priedas daugiausia remiasi valstybių narių pateiktais pasiūlymais. Tačiau nacionaliniu lygiu valstybės narės negali numatyti tokių nuostatų, nes tai gali prieštarauti reglamentui. Todėl, siekiant reglamentą veiksmingai taikyti konkrečioje valstybėje narėje, XI priede būtina užtikrinti, kad reglamentas būtų tinkamai pritaikytas.

Bendrijos veiksmai leis geriau pasiekti pasiūlymo tikslus dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-čių).

Socialinės apsaugos sistemos gali būti koordinuojamos (XI priedas yra to dalis) tik Bendrijos lygiu. Siekiama užtikrinti, kad socialinės apsaugos sistemos būtų veiksmingai koordinuojamos visose valstybėse narėse.

Dėl kokybinių rodiklių – šis pasiūlymas yra tik koordinavimo priemonė, kurią įgyvendinti galima tik Bendrijos lygiu. Pasiūlymas leis veiksmingiau koordinuoti valstybių narių socialinės apsaugos sistemas.

Valstybės narės ir toliau bus atsakingos už socialinės apsaugos sistemų organizavimą ir finansavimą.

Todėl pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-čių).

Tokio pobūdžio veiksmų reikia imtis pagal Reglamentą 883/2004, nes XI priedas yra jo dalis.

Pasiūlymu siekiama, kad valstybėms narėms būtų lengviau koordinuoti socialinės apsaugos sistemas, todėl jis yra naudingas ir piliečiams, ir nacionalinėms socialinės apsaugos institucijoms. Kadangi šios specialios nuostatos yra pagrįstos valstybių narių

pateiktais pasiūlymais, bet kokia galima finansinė ir administracinė našta bus minimali ir proporcinga pirmiau minėtam tikslui. Iš tikrųjų finansinė ir administracinė našta be XI priedo greičiausiai būtų didesnė.

- **Pasirinkta priemonė**

Pasiūlyta priemonė – reglamentas.

Kitos priemonės būtų netinkamos dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-čių).

Kitos galimybės nėra, nes šio pobūdžio veiksmai jau nustatyti Reglamente 883/2004, o XI priedas yra jo dalis.

4) POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi jokio poveikio Bendrijos biudžetui.

5) PAPILDOMA INFORMACIJA

- **Supaprastinimas**

Pasiūlyme numatoma supaprastinti teisės aktus ir valdžios institucijų (ES arba nacionalinių) taikomas administracines procedūras.

Reglamento 883/2004 XI priede bus mažiau įrašų palyginti su Reglamento 1408/71 VI priedu.

XI priedas palengvina kompetentingų nacionalinių institucijų koordinavimo darbą, nes jame pateikiamos specialios tam tikrų valstybių narių teisės aktų taikymo nuostatos.

- **Europos ekonominė erdvė**

Siūlomas aktas yra susijęs su Europos ekonomine erdve ir todėl turėtų būti taikomas ir jai.

- **Išsamus pasiūlymo paaiškinimas**

1. XI priedu siekiama atsižvelgti į valstybių narių įvairių socialinės apsaugos sistemų ypatumus. Valstybės narės pateikė Komisijai pageidavimus ir savo sistemų bei teisės aktų teisinius bei praktinius paaiškinimus.

2. Atsižvelgiant į poreikį racionalizuoti teisės aktus, laikytasi bendro metodo, skirto užtikrinti, kad skirtingoms valstybėms narėms skirtiems įrašams, kurie yra panašaus pobūdžio arba kuriais siekiama to paties tikslo, būtų taikomos iš principo tokios pačios sąlygos.

3. Kai kurie įrašai nebuvo įtraukti į XI priedą, nes klausimas buvo sprendžiamas platesniu lygiu – arba patikslinant Reglamentą 883/2004, arba įtraukiant atitinkamą nuostatą į įgyvendinimo reglamento pasiūlymą.

4. Buvo atlikti keli techniniai Reglamento 883/2004 nuostatų pakeitimai siekiant į jį įtraukti bendro pobūdžio nuostatas ir išvengti kelių panašių skirtingoms valstybėms

narėms skirtų XI priedo įrašų.

5. Kadangi Reglamentu 883/2004 siekiama koordinuoti socialinės apsaugos teisės aktus, už kuriuos atsakingos tik valstybės narės, įrašai, kurie neatitinka reglamento paskirties arba tikslų, ir įrašai, kuriais siekiama tik paaiškinti nacionalinius teisės aktus, į XI priedą nebuvo įtraukti.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ir nustatantis XI priedo turinį

(tekstas svarbus EEE ir Šveicarijai)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 42 ir 308 straipsnius,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą¹,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę³,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos⁴,

kadangi:

- (1) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo 51 straipsnio 3 dalyje, 56 straipsnio 1 dalyje ir 83 straipsnyje numatyta, kad specialios valstybių narių teisės aktų taikymo nuostatos turi būti išdėstytos XI priede. XI priedas yra skirtas atsižvelgti į valstybių narių įvairių socialinės apsaugos sistemų ypatumus siekiant palengvinti koordinavimą reglamentuojančių taisyklių taikymą.
- (2) Kelios valstybės narės paprašė, kad į XI priedą būtų įtrauktos su jų socialinės apsaugos teisės aktų taikymu susijusios nuostatos, ir Komisijai pateikė savo teisės aktų ir sistemų teisinius bei praktinius paaiškinimus.
- (3) Atsižvelgiant į būtinybę racionalizuoti ir supaprastinti naująjį reglamentą, reikalingas bendras metodas, skirtas užtikrinti, kad skirtingoms valstybėms narėms skirtiems įrašams, kurie yra panašūs arba kuriais siekiama to paties tikslo, būtų taikomos panašios sąlygos.
- (4) Kadangi Reglamentu (EB) Nr. 883/2004 siekiama koordinuoti socialinės apsaugos teisės aktus, už kuriuos atsakingos tik valstybės narės, įrašai, kurie neatitinka

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

³ OL C [...], [...], p. [...].

⁴ OL C [...], [...], p. [...].

reglamento paskirties arba tikslų, ir įrašai, kuriais siekiama tik paaiškinti nacionalinius teisės aktus, neturėtų būti įtraukti į reglamentą.

- (5) Kai kurie prašymai buvo susiję su kelioms valstybėms narėms bendrais klausimais, todėl tikslinga tuos klausimus spręsti ne į XI priedą įtraukiant kelioms valstybėms narėms panašias nuostatas, bet bendresniu lygiu, tai yra pateikiant paaiškinimą Reglamento (EB) Nr. 883/2004 tekste arba kituose jo prieduose, kurie turėtų būti atitinkamai pakeisti, arba nuostatą 89 straipsnyje nurodytame įgyvendinimo reglamente.
- (6) Be to, siekiant užtikrinti reglamento priedų nuoseklumą, tikslinga tam tikrus specifinius klausimus spręsti ne XI priede, bet kituose prieduose, atsižvelgiant į jų paskirtį ir turinį.
- (7) Kad reglamentu būtų lengviau naudotis piliečiams, kai jie kreipiasi į valstybių narių institucijas prašydami informacijos arba pateikia pretenzijas, nuorodos į atitinkamų valstybių narių teisės aktus turėtų būti pateiktos ir originalo kalba visais atvejais, kai būtina išvengti galimo neteisingo supratimo.
- (8) Todėl reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 883/2004.
- (9) Reglamente (EB) Nr. 883/2004 numatyta, kad jis turi būti taikomas nuo įgyvendinimo reglamento įsigaliojimo dienos. Todėl nuo tos pačios dienos turėtų būti taikomas ir šis reglamentas.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 iš dalies keičiamas taip:

1. 14 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:
 - „4 Jeigu, remiantis valstybės narės įstatymais, savanorišku arba neprivalomu nuolatiniu draudimu gali būti draudžiami tik toje valstybėje narėje gyvenantys asmenys arba tik tie asmenys, kurie anksčiau dirbo pagal darbo sutartį arba savarankiškai, 5 straipsnio b punktas taikomas tik tiems asmenims, kuriems anksčiau galiojo tos valstybės narės teisės aktai jiems dirbant pagal darbo sutartį arba savarankiškai.
 - 5 Jeigu, remiantis valstybės narės teisės aktais, savanorišku arba neprivalomu nuolatiniu draudimu gali būti draudžiami tik tie asmenys, kurie įgijo draudimo laikotarpį, tokiu draudimu draudžiami tik asmenys, kurie anksčiau įgijo draudimo laikotarpį toje valstybėje narėje pagal tą pačią sistemą.“
2. 51 straipsnio 3 dalyje prieš žodžius „remiantis XI priede pateiktomis procedūromis“ įrašomi žodžiai „jei reikia“.
3. 52 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

“4 Kompetentinga įstaiga gali netaikyti apskaičiuoto proporcingosios išmokos dydžio:

a) jeigu pagal 1 dalies a punkto nuostatas vienoje valstybėje narėje apskaičiuota nepriklausoma išmoka visada yra lygi pagal 1 dalies b punktą apskaičiuotai proporcingajai išmokai arba yra už ją didesnė;

b) jeigu pensija pagrįsta nustatytų įmokų sistema.

a ir b punktuose nurodyti atvejai pateikiami VIII priede.“.

4. 56 straipsnio 1 dalies c punkte prieš žodžius „pagal XI priede nustatytas procedūras“ įrašomi žodžiai „jei reikia“.

5. Priedai iš dalies keičiami atsižvelgiant į šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja [...] dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo įgyvendinimo reglamento įsigaliojimo dienos.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, [...]

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 883/2004 priedai iš dalies keičiami taip:

1. I priedo II skirsnyje po antraštinės dalies „C. PRANCŪZIJA“ įrašomas šis sakinyss:
„išskyrus atvejus, kai jos mokamos asmeniui, kuriam toliau taikomi Prancūzijos teisės aktai pagal 12 straipsnį arba 16 straipsnį“.
2. VIII priedas iš dalies keičiamas taip:
 - a) priedo pavadinimas pakeičiamas taip:
„ATVEJAI, KAI GALI BŪTI NETAIKOMAS APSKAIČIUOTAS PROPORCINGOSIOS IŠMOKOS DYDIS“;
 - b) po antraštinės dalies „A. DANIIJA“ įrašomas šis įrašas:
„AA. VOKIETIJA
Berufsständische Versorgungseinrichtung für die kammerfähigen Berufe
išmokos (gerovės įstaiga profesijoms, įsteigusioms savo pačių rūmus).“;
 - c) po antraštinės dalies „B. PRANCŪZIJA“ įrašomas šis įrašas:
„Pagrindinės arba papildomos sistemos, pagal kurias senatvės išmokos apskaičiuojamos remiantis pensiniais taškais.“;
 - d) po antraštinės dalies „D. NYDERLANDAI“ įrašomi šie įrašai:
„DA. AUSTRIJA
Versorgungseinrichtung der Kammern der Freien Berufe (Laisvųjų profesijų rūmų gerovės įstaiga) išmokos arba išmokų dalys, finansuojamos vien tik per sukaupto kapitalo pensijų sistemą arba kurios yra pagrįstos pensijų sąskaitų sistema.

DB. LENKIJA
Senatvės pensijos pagal sistemą, pagrįstą nustatytų įnašų principu.“;
 - e) po antraštinės dalies „G. JUNG TINĖ KARALYSTĖ“ įrašomi šie įrašai:
„Visi prašymai gauti diferencijuotas pensines išmokas, mokamas pagal 1965 m. nacionalinio draudimo akto 36 ir 37 skirsnius ir 1966 m. nacionalinio draudimo akto (Šiaurės Airija) 35 ir 36 skirsnius.

Visi prašymai gauti papildomą pensiją pagal 1992 m. Socialinės apsaugos įmokų ir išmokų akto 44 skirsnį ir 1992 m. Socialinės apsaugos įmokų ir išmokų (Šiaurės Airija) akto 44 skirsnį.“.
3. XI priedas pakeičiamas taip:

„XI PRIEDAS

SPECIALIOS VALSTYBIŲ NARIŲ TEISĖS AKTŲ TAIKYMO NUOSTATOS

A. BELGIJA

Nėra

B. ČEKIJA

Nėra

C. DANIJĄ

1. Asmenys, kurie pagal reglamento III antraštinės dalies 1 skyrių turi teisę gauti išmokas natūra būdami Danijoje, turi teisę gauti tokias išmokas tokiomis pačiomis sąlygomis kaip asmenys, kurie pagal *lov om offentlig sygesikring* (Nacionalinės sveikatos apsaugos aktas) priskiriami 1 grupei.
2.
 - a) Apskaičiuojant pensiją pagal *lov om social pension* (Socialinių pensijų aktas) darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpiai, įgyti Danijoje pasienio darbuotojo arba darbuotojo, kuris atvyko į Daniją dirbti sezoninio darbo, yra laikomi gyvenimo laikotarpiais, kuriuos Danijoje įgijo pergyvenęs sutuoktinis, jeigu šiais laikotarpiais pergyvenęs sutuoktinis ir pirmiau minėtas darbuotojas buvo susiję santuokos ryšiais ir negyveno skyriumi arba *de facto* negyveno skyriumi dėl nesuderinamumo ir jeigu šiais laikotarpiais sutuoktinis gyveno kitos valstybės narės teritorijoje.
Šioje dalyje „sezoninis darbas“ – tai nuo metų laikų kaitos priklausantis ir todėl savaime kiekvienais metais būtinas atlikti darbas.
 - b) Apskaičiuojant pensiją pagal *lov om social pension* (Socialinių pensijų aktas), laikotarpiai, kuriuos įgijo asmuo, kuriam netaikomas 2 dalies a punktas, dirbdamas Danijoje pagal darbo sutartį arba savarankiškai iki 1984 m. sausio 1 d., laikomi gyvenimo laikotarpiais, kuriuos Danijoje įgijo pergyvenęs sutuoktinis, jeigu šiais laikotarpiais pergyvenęs sutuoktinis ir minėtas asmuo buvo susiję santuokos ryšiais ir negyveno skyriumi arba *de facto* negyveno skyriumi dėl nesuderinamumo ir jeigu šiais laikotarpiais sutuoktinis gyveno kitos valstybės narės teritorijoje.
 - c) Laikotarpiai, kuriuos būtina įskaityti pagal a ir b punktų sąlygas, neįskaitomi, jeigu jie sutampa su laikotarpiais, kurie buvo įskaityti apskaičiuojant pensiją, kuri turi būti mokama atitinkamam asmeniui pagal kitos valstybės narės privalomojo draudimo teisės aktus, arba su laikotarpiais, kuriais atitinkamas asmuo gavo pensiją pagal tokius teisės aktus. Tačiau šie laikotarpiai įskaitomi, jeigu metinis minėtos pensijos dydis yra mažesnis už pusę socialinės pensijos bazinio dydžio.
3.
 - a) Nepaisant 6 straipsnio nuostatų, asmenys, kurie nedirbo apmokamo darbo vienoje arba keliuose valstybėse narėse, turi teisę gauti Danijos socialinę pensiją tik tuo atveju, jei jie nuolat gyvena arba anksčiau nuolat gyveno Danijoje ne trumpiau kaip trejus metus, atsižvelgiant į Danijos teisės aktuose nustatytus amžiaus apribojimus. Atsižvelgiant į 4 straipsnį,

7 straipsnis netaikomas Danijos socialinei pensijai, į kurią teisę įgijo tokie asmenys.

- b) Pirmiau minėtos nuostatos netaikomos teisei gauti Danijos socialinę pensiją, kurią turi asmenų, kurie dirba arba dirbo apmokamą darbą Danijoje, šeimos nariai arba studentai, arba jų šeimų nariai.
- 4. Laikiniai išmokai, skiriami bedarbiams, kuriems buvo leista pasinaudoti *ledighedsydelse* („lankstaus darbo“ sistema) (1997 m. birželio 10 d. Įstatymas Nr. 455), taikomas šios reglamento III antraštinės dalies 6 skyrius. Kalbant apie į kitą valstybę narę išvykstančius bedarbius, bus taikomi 64 ir 65 straipsniai, jeigu šios valstybės narės įdarbinimo sistemos, skirtos tai pačiai kategorijai asmenų, yra panašios.
- 5. Tuo atveju, kai Danijos socialinės pensijos išmokų gavėjas kitoje valstybėje narėje taip pat turi teisę gauti ir maitintojo netekimo pensiją, šios pensijos Danijos teisės aktų įgyvendinimo tikslais laikomos tos pačios rūšies išmokomis, kaip apibrėžta 53 straipsnio 1 dalyje, tačiau vis dėlto su sąlyga, kad asmuo, kurio draudimo arba gyvenimo laikotarpių pagrindu apskaičiuojama maitintojo netekimo pensija, taip pat yra įgijęs teisę į Danijos socialinę pensiją.

D. VOKIETIJA

- 1. Nepaisant 5 straipsnio a punkto, pensijoms, kurias moka kitos valstybės narės įstaigos, yra taikoma pensininkų privalomojo ligos draudimo sistema tik pagal Vokietijos teisės aktuose nustatytas normas.
- 2. Asmuo, gaunantis pensiją pagal Vokietijos ir pagal kitos valstybės narės teisės aktus, 23 straipsnio taikymo tikslais laikomas turinčiu teisę gauti ligos ir motinystės išmokas natūra, jeigu pagal *Sozialgesetzbuch V* (Socialinio kodekso V tomas) 8 straipsnio 1 dalies 4 punktą tas asmuo yra atleistas nuo privalomojo ligos draudimo.
- 3. Nepaisant 5 straipsnio a punkto, *Sozialgesetzbuch VI* (Socialinio kodekso VI tomas) 5 straipsnio 4 dalies 1 punkto nuostatos netaikomos asmeniui, turinčiam teisę gauti viso dydžio senatvės pensiją pagal kitos valstybės narės teisės aktus, jeigu tas asmuo prašo privalomojo taikymo.
- 4. Nepaisant šio reglamento 5 straipsnio a punkto ir *Sozialgesetzbuch VI* (Socialinio kodekso VI tomas) 7 straipsnio 3 dalies, asmuo, kuris yra apdraustas privalomuoju draudimu kitoje valstybėje narėje arba gauna senatvės pensiją pagal kitos valstybės narės teisės aktus, Vokietijoje gali pasirinkti savanoriško draudimo sistemą.
- 5. *Pauschale Anrechnungszeit* (nustatytasis įskaitytas laikotarpis) pagal *Sozialgesetzbuch VI* (Socialinio kodekso VI tomas) 253 straipsnį nustatomas vien tik Vokietijoje įgytų laikotarpių pagrindu.
- 6. Tais atvejais, kai taikomi 1991 m. gruodžio 31 d. galioję pensijas reglamentuojantys Vokietijos teisės aktai, Vokietijos *Ersatzzeiten* (pakaitiniai

reikalavimus atitinkantys laikotarpiai) įskaitymo tikslais taikomi tik tą dieną galioję Vokietijos teisės aktai.

E. ESTIJA

1. Tėvystės išmokos apskaičiavimo tikslais darbo pagal darbo sutartį laikotarpiai, įgyti ne Estijoje, bet kitoje valstybėje narėje, laikomi pagrįstais tuo pačiu socialinio mokesčio vidurkiu, kuris buvo mokamas darbo pagal darbo sutartį Estijoje laikotarpiais, su kuriais jie susumuojami. Jeigu referenciniais metais asmuo dirbo pagal darbo sutartį tik kitose valstybėse narėse, laikoma, kad išmokos apskaičiavimas yra pagrįstas socialinio mokesčio vidurkiu, kuris buvo sumokėtas Estijoje laikotarpiu nuo referencinių metų iki motinystės atostogų.

F. GRAIKIJA

Nėra.

G. ISPANIJA

- 1 Visose Ispanijos socialinės apsaugos sistemose, išskyrus valstybės tarnautojų, ginkluotųjų pajėgų ir teismų administracijos sistemas, asmuo, kuris nebėra apdraustas pagal Ispanijos teisės aktus, laikomas vis dar apdraustu įvykus draudiminių įvykiui šio reglamento III antraštinės dalies 5 skyriaus taikymo tikslais, jeigu, įvykus draudiminių įvykiui, jis yra apdraustas pagal kitos valstybės narės teisės aktus arba, jei neapdraustas, kai teisę į išmoką už tą patį draudiminį įvykį jis turi pagal kitos valstybės narės teisės aktus. Tačiau pastaroji sąlyga laikoma įvykdyta 57 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju.
- 2 Šio reglamento III antraštinės dalies 5 skyriaus nuostatų įgyvendinimo tikslais metai, kurių darbuotojui trūksta iki pensinio arba privalomo išėjimo į pensiją amžiaus, kaip nurodyta *Ley de clases pasivas del Estado* (Valstybinių pensininkų įstatymas) punkt 31.4. suvestinėje redakcijoje, įskaitomi kaip tarnybos metai tik tuo atveju, jeigu įvykus draudiminių įvykiui, dėl kurio turi būti mokamos invalidumo arba mirties pensijos, įmokų gavėjui buvo taikoma speciali Ispanijos valstybės tarnautojų sistema arba jeigu jis vertėsi veikla, kuriai pagal tą sistemą taikomos panašios sąlygos.
- 3
 - a) Pagal 56 straipsnio 1 dalies c punktą Ispanijos teorinė išmoka apskaičiuojama remiantis faktinėmis asmens įmokomis, kurias jis mokėjo prieš paskutiniosios įmokos Ispanijos socialiniai apsaugai sumokėjimą buvusiais metais. Jeigu apskaičiuojant pensijos bazinį dydį reikia įskaityti draudimo ir (arba) gyvenimo laikotarpius, įgytus pagal kitos valstybės narės teisės aktus, minėtiems laikotarpiams naudojama Ispanijos įmokų bazė, kuri laiko požiūriu yra artimiausia referenciniams laikotarpiams, atsižvelgiant į mažmeninių kainų indekso kitimą.
 - b) Įgytos pensijos dydis padidinamas dydžiais, gautais atlikus kiekvienų kitų metų tos pačios rūšies pensijų padidinimą ir pervertinimą.
- 4 Kitose valstybėse narėse įgyti laikotarpiai, kurie turi būti apskaičiuojami pagal specialią valstybės tarnautojų, ginkluotųjų pajėgų ir teismų administracijos

darbuotojų sistemą, reglamento 56 straipsnio taikymo tikslais prilyginami laiko požiūriu artimiausiems laikotarpiais, kuriuos asmuo įgijo Ispanijoje kaip valstybės tarnautojas.

H. PRANCŪZIJA

1. Asmenų, Prancūzijoje gaunančių išmokas natūra pagal reglamento 17, 24 arba 26 straipsnius, kurie yra Prancūzijos Haut-Rhin, Bas-Rhin arba Moselle departamentų nuolatiniai gyventojai, išmokos natūra, mokamos kitos valstybės narės, kuri yra atsakinga už jų finansavimą, įstaigos vardu, apima išmokas, kurios mokamos ir pagal bendrojo ligos draudimo sistemą, ir pagal Alsace-Moselle vietinę privalomąją papildomą ligos draudimo sistemą.
2. Reglamento III antraštinės dalies 5 skyriaus taikymo tikslais Prancūzijos teisės aktai, taikomi asmeniui, kuris dirba arba anksčiau dirbo pagal darbo sutartį arba kaip savarankiškai dirbantis asmuo, apima ir pagrindinę senatvės draudimo sistemą (-as), ir papildomą išėjimo į pensiją sistemą (-as), kuri (kurios) buvo taikoma (-os) tam asmeniui.

I. AIRIJA

1. Apskaičiuojant darbo užmokestį ligos išmokų arba bedarbio išmokų mokėjimo pagal Airijos teisės aktus tikslais, suma, lygi tų metų pagal darbo sutartį dirbančio asmens savaitinio darbo užmokesčio vidurkiui, nepaisant 21 straipsnio 2 dalies ir 62 straipsnio įskaitoma kiekvienai pagal darbo sutartį dirbančio asmens darbo savaitei, kurią jis nustatytu laikotarpiu dirbo kaip pagal darbo sutartį dirbantis asmuo pagal kitos valstybės narės teisės aktus.
2. Kai taikomas 46 straipsnis, jeigu atitinkamas asmuo netenka darbingumo ir tampa invalidu tuo metu, kai jam taikomi kitos valstybės narės teisės aktai, 1993 m. Socialinės rūpybos akto (suvestinė redakcija) 95 skirsnio 1 dalies a punkto taikymo tikslais Airija įskaito visus laikotarpius, kuriais dėl invalidumo praradus minėtą darbingumą jis buvo laikomas netekusiu darbingumo pagal Airijos teisės aktus.

J. ITALIJA

Nėra.

K. KIPRAS

6, 51 ir 61 straipsnių nuostatų taikymo tikslais kiekvieno laikotarpio, prasidedančio 1980 m. spalio 6 d. arba vėliau, draudimo savaitė pagal Kipro Respublikos teisės aktus nustatoma padalinant visą atitinkamo laikotarpio apdraustąjį darbo užmokestį iš pagrindinio apdraustojo darbo užmokesčio, taikomo atitinkamais įmokų mokėjimo metais, savaitinės sumos, jeigu taip nustatytų savaitių skaičius neviršija atitinkamo laikotarpio kalendorinių savaitių skaičiaus.

L. LATVIJA

Nėra.

M. LIETUVA

Nėra.

N. LIUKSEMBURGAS

Nėra.

O. VENGRIJA

Nėra.

P. MALTA

Nėra.

Q. NYDERLANDAI

1. *Sveikatos draudimas*

- a) Dėl teisės gauti išmokas natūra pagal Nyderlandų teisės aktus – asmenys, turintys teisę į išmokas natūra šio reglamento III antraštinės dalies 1 ir 2 skyrių įgyvendinimo tikslais, – tai:
 - i) asmenys, kurie pagal *Zorgverzekeringswet* (Sveikatos draudimo aktas) 2 straipsnį privalo apsidrausti sveikatos draudimo įstaigoje,
 - ir
 - ii) asmenys, jeigu jiems netaikomas i papunktis, kurie yra kitos valstybės narės gyventojai ir kurie pagal reglamentą turi teisę į sveikatos priežiūrą gyvenamosios vietos valstybėje, o išlaidas finansuoja Nyderlandai.
- b) 1 dalies a punkto i papunktyje nurodyti asmenys pagal *Zorgverzekeringswet* (Sveikatos draudimo aktas) turi būti apsidraudę sveikatos draudimo įstaigoje, o 1 dalies a punkto ii papunktyje nurodyti asmenys turi būti užsiregistravę *College voor zorgverzekeringen* (Sveikatos draudimo valdyba).
- c) *Zorgverzekeringswet* (Sveikatos draudimo aktas) ir *Algemene wet bijzondere ziektekosten* (Įstatymas dėl bendrojo ypatingų medicinos išlaidų draudimo) nuostatos dėl įmokų mokėjimo prievolės taikomos 1 dalies a punkte nurodytiems asmenims ir jų šeimų nariams. Šeimos narių įmokas moka teisę į sveikatos priežiūrą turintis asmuo.
- d) *Zorgverzekeringswet* (Sveikatos draudimo aktas) nuostatos dėl pavėluoto draudimo *mutatis mutandis* taikomos 1 dalies a punkto ii papunktyje nurodytiems asmenims pavėluotos registracijos *College voor zorgverzekeringen* (Sveikatos draudimo valdyba) atveju.

- e) Asmenys, kurie turi teisę į išmokas natūra ne pagal Nyderlandų, o kitos valstybės narės teisės aktus ir kurie nuolat arba laikinai gyvena Nyderlanduose, turi teisę gauti išmokas natūra pagal polisą, kuri apdraustiesiems Nyderlanduose suteikia nuolatinės arba laikinos gyvenamosios vietos įstaiga, atsižvelgiant į *Zorgverzekeringswet* (Sveikatos draudimo aktas) 11 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis bei 19 straipsnio 1 dalį, ir išmokas natūra, numatytas *Algemene wet bijzondere ziektekosten* (Įstatymas dėl bendrojo ypatingų medicinos išlaidų draudimo).
- f) 23–30 straipsnių tikslais toliau nurodytos išmokos prilyginamos pagal Nyderlandų teisės aktus mokamoms pensijoms:
- pensijos, skiriamos pagal 1966 m. sausio 6 d. įstatymą dėl valstybės tarnautojų ir maitintojo netekusių asmenų pensijų (*Algemene burgerlijke pensioenwet*) (Nyderlandų valstybės tarnybos pensijų aktas);
 - pensijos, skiriamos pagal 1966 m. spalio 6 d. įstatymą dėl kariškių ir maitintojo netekusių asmenų pensijų (*Algemene militaire pensioenwet*) (Kariškių pensijų aktas);
 - darbingumo netekimo išmokos, skiriamos pagal 1972 m. birželio 7 d. įstatymą dėl darbingumo netekimo išmokų kariškiams (*Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen*) (Kariškių darbingumo netekimo aktas);
 - pensijos, skiriamos pagal 1967 m. vasario 15 d. įstatymą dėl *NV Nederlandse Spoorwegen* (Nyderlandų geležinkelių bendrovė) darbuotojų ir maitintojo netekusių asmenų pensijų (*Spoorwegpensioenwet*) (Geležinkelių pensijų aktas);
 - pensijos, skiriamos pagal *Reglement Dienstvoorwaarden Nederlandse Spoorwegen* (Reglamentas dėl Nyderlandų geležinkelių bendrovės įdarbinimo sąlygų);
 - išmokos, skiriamos į pensiją išėjusiems asmenims, kol jie nepasiekė pensinio 65 metų amžiaus, pagal pensiją, skirtą aprūpinti senatvėje pajamomis anksčiau pagal darbo sutartį dirbusius asmenis, arba išmokos, numatytos ankstyvo pasitraukimo iš darbo rinkos atveju pagal valstybės nustatytą sistemą arba pagal profesinį susitarimą vyresniems nei 55 metų asmenims, kuriuo nustatoma ne mažesnė kaip 70 % paskutiniosios algos dydžio išmoka.
- g) Taikant šio reglamento III antraštinės dalies 1 ir 2 skyrius, pagal Nyderlandų sistemą numatytos kompensacijos už nepateiktas

draudimines pretenzijas, mokamos, kai mažai naudojamosi sveikatos priežiūros paslaugomis, laikomas pinigėmis ligos išmokomis.

- h) Taikydami 34 straipsnį, Nyderlandai pateiks kiek galima tiksliau išlaidas atspindintį įvertinių duomenų apie sumas sąrašą.

2. Algemene Ouderdomswet (AOW) (Nyderlandų teisės aktas dėl bendrojo senatvės draudimo) taikymas

- a) *Algemene Ouderdomswet (AOW)* (Nyderlandų teisės aktas dėl bendrojo senatvės draudimo) 13 straipsnio 1 dalyje nurodytas sumažinimas netaikomas kalendoriniams metams, buvusiems iki 1957 m. sausio 1 d., kuriais išmokų gavėjas, neatitinkantis tokių metų laikymo draudimo laikotarpiais sąlygų:

- būdamas 15–65 metų amžiaus, nuolat gyveno Nyderlanduose arba
- gyvendamas kitoje valstybėje narėje, Nyderlanduose dirbo Nyderlanduose įsisteigusiam darbdaviui, arba
- dirbo kitoje valstybėje narėje laikotarpiais, kurie pagal Nyderlandų socialinės apsaugos sistemą laikomi draudimo laikotarpiais.

Nukrypstant nuo *AOW* 7 straipsnio, kiekvienas asmuo, kuris pirmiau nurodytomis sąlygomis Nyderlanduose gyveno arba dirbo tik iki 1957 m. sausio 1 d., taip pat laikomas turinčiu teisę į pensiją.

- b) *AOW* 13 straipsnio 1 dalyje nurodytas sumažinimas netaikomas iki 1989 m. rugpjūčio 2 d. buvusiems kalendoriniams metams, kuriais ne Nyderlanduose, bet kitoje valstybėje narėje gyvenantis asmuo, būdamas 15–65 metų amžiaus, buvo neapdraustas pagal pirmiau minėtą teisės aktą, jeigu tie kalendoriniai metai sutampa su draudimo laikotarpiais, kuriuos asmens sutuoktinis įgijo pagal tą teisės aktą arba su kalendoriniais metais, kuriuos reikia įskaityti pagal 2 dalies a punktą, jeigu tuo metu šių asmenų santuoka nebuvo iširusi.

Nukrypstant nuo *AOW* 7 straipsnio, laikoma, kad toks asmuo turi teisę į pensiją.

- c) *AOW* 13 straipsnio 2 dalyje nurodytas sumažinimas netaikomas iki 1957 m. sausio 1 d. buvusiems kalendoriniams metams, kuriais pensininko sutuoktinis, netenkinantis tų metų laikymo draudimo laikotarpiais sąlygų:

- būdamas 15–65 metų amžiaus, nuolat gyveno Nyderlanduose arba
- gyvendamas kitoje valstybėje narėje, Nyderlanduose dirbo Nyderlanduose įsisteigusiam darbdaviui, arba
- dirbo kitoje valstybėje narėje laikotarpiais, kurie pagal Nyderlandų socialinės apsaugos sistemą laikomi draudimo laikotarpiais.

d) *AOW* 13 straipsnio 2 dalyje nurodytas sumažinimas netaikomas iki 1989 m. rugpjūčio 2 d. buvusiems kalendoriniams metams, kuriais, būdamas 15–65 metų amžiaus, ne Nyderlanduose, bet kitoje valstybėje narėje nuolat gyvenantis pensininko sutuoktinis buvo neapdraustas pagal pirmiau minėtą teisės aktą, jeigu tie kalendoriniai metai sutampa su draudimo laikotarpiais, kuriuos pensininkas įgijo pagal tą teisės aktą arba su kalendoriniais metais, kurie turi būti įskaityti pagal 2 dalies a punktą, jeigu tuo šių asmenų santuoka nebuvo iširusi.

e) 2 dalies a, b, c ir d punktai netaikomi laikotarpiams, sutampantiems su:

- laikotarpiais, kuriuos galima įskaityti apskaičiuojant teisę į pensiją pagal kitos nei Nyderlandai valstybės narės senatvės draudimo teisės aktus, arba
- laikotarpiais, kuriais atitinkamam asmeniui buvo mokama senatvės pensija pagal tokius teisės aktus.

Taikant šią nuostatą, neįskaitomi savanoriško draudimo laikotarpiai, įgyti pagal kitos valstybės narės sistemą.

f) 2 dalies a, b, c ir d punktai taikomi tik tuo atveju, jeigu atitinkamas asmuo, būdamas vyresnis nei 59 metų amžiaus, šešerius metus gyveno vienoje arba keliuose valstybėse narėse ir tik tiek laiko, kiek jis gyveno vienoje iš tų valstybių narių.

g) Nukrypsant nuo *AOW* IV skyriaus, kiekvienam nuolatiniam ne Nyderlandų, bet kitos valstybės narės gyventojui, kurio sutuoktiniui pagal tą teisės aktą taikomas privalomasis draudimas, leidžiama apsidrausti savanorišku draudimu pagal tą teisės aktą tais laikotarpiais, kuriais jo sutuoktinis yra apdraustas privalomuoju draudimu.

Šis leidimas galioja ir tada, kai dėl mirties nutrūksta sutuoktinio privalomasis draudimas ir kai pergyvenęs sutuoktinis gauna tik pensiją pagal *Algemene nabestaandenwet* (Nyderlandų bendrasis įstatymas dėl maitintojo netekusių asmenų draudimo).

Bet kuriuo atveju leidimas apsidrausti savanorišku draudimu nustoja galioti asmeniui sulaukus 65 metų.

Savanoriško draudimo įmokos nustatomos remiantis *AOW* nuostatomis dėl savanoriško draudimo įmokų nustatymo. Tačiau jeigu savanorišku draudimu apsidraudžiama po 2 dalies b punkte nurodyto draudimo laikotarpio, įmoka nustatoma pagal nuostatas dėl privalomojo draudimo įmokų nustatymo pagal *AOW* ir laikoma, kad pajamos, kurias reikia įskaityti, buvo gautos Nyderlanduose.

h) 2 dalies g punkte nurodytas leidimas nesuteikiamas asmenims, apdraustiems pagal kitos valstybės narės teisės aktus, reglamentuojančius pensijas arba maitintojo neteikimo išmokas.

- i) Bet kuris asmuo, norintis apsidrausti savanorišku draudimu pagal 2 dalies g punktą, turi kreiptis į Socialinio draudimo banką (*Sociale Verzekeringsbank*) ne vėliau kaip po vienerių metų nuo dienos, kai įvykdomos savanoriško draudimo sąlygos.
 - j) Taikant 52 straipsnio 1 dalies b punktą, draudimo laikotarpiais laikomi tik tie draudimo laikotarpiai, kuriuos pagal *AOW* asmuo įgijo būdamas vyresnis nei 15 metų.
3. *Algemene nabestaandenwet (ANW) (Nyderlandų bendrasis įstatymas dėl maitintojo netekusių asmenų draudimo) taikymas*
- a) Taikant III antraštinės dalies 5 skyrių, asmuo, kuris buvo apdraustas privalomuoju draudimu pagal *Algemene nabestaandenwet (ANW)* (Nyderlandų bendrasis įstatymas dėl maitintojo netekusių asmenų draudimo), laikomas apdraustu pagal tą teisės aktą įvykus draudimui įvykiui, jeigu jis yra apdraustas pagal kitos valstybės narės teisės aktus nuo to paties draudiminio įvykio arba, jei ne, tuo atveju, kai maitintojo netekimo pensija turi būti mokama pagal kitos valstybės narės teisės aktus. Tačiau pastaroji sąlyga laikoma įvykdyta 57 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju.
 - b) Jeigu pagal 3 dalies a punktą pergyvenęs sutuoktinis turi teisę į maitintojo netekimo pensiją pagal *ANW*, ta pensija apskaičiuojama pagal 52 straipsnio 1 dalies b punktą.
- Taikant šias nuostatas, iki 1959 m. spalio 1 d. įgyti draudimo laikotarpiai taip pat laikomi pagal Nyderlandų teisės aktus įgytais draudimo laikotarpiais, jeigu šiais laikotarpiais apdraustasis, būdamas vyresnis nei 15 metų:
- gyveno Nyderlanduose arba
 - gyvendamas kitoje valstybėje narėje, Nyderlanduose dirbo Nyderlanduose įsisteigusiam darbdaviui, arba
 - dirbo kitoje valstybėje narėje laikotarpiais, kurie pagal Nyderlandų socialinės apsaugos sistemą laikomi draudimo laikotarpiais.
- c) Neįskaitomi laikotarpiai, kurie turi būti įskaityti pagal 3 dalies b punktą ir kurie sutampa su privalomojo draudimo laikotarpiais, įgytais pagal kitos valstybės narės teisės aktus dėl maitintojo netekimo pensijų.
 - d) Taikanti 52 straipsnio 1 dalies b punktą, draudimo laikotarpiais laikomi tik tie draudimo laikotarpiai, kuriuos asmuo pagal Nyderlandų teisės aktus įgijo būdamas vyresnis nei 15 metų.
 - e) Nukrypstant nuo *ANW* 63a straipsnio 1 dalies, kitos nei Nyderlandai valstybės narės gyventojui, kurio sutuoktinis yra apdraustas privalomuoju draudimu pagal *ANW*, leidžiama apsidrausti savanorišku draudimu pagal tą teisės aktą, jeigu toks draudimas jau buvo įsigaliojęs iki [data, nuo

kurios pradedamas taikyti Reglamentas 883/2004], tačiau tik laikotarpiais, kuriais jo sutuoktinis yra apdraustas privalomuoju draudimu. Šis leidimas nebegalioja nuo sutuoktinio privalomojo draudimo pagal *ANW* pasibaigimo dienos, išskyrus atvejus, kai sutuoktinio privalomasis draudimas pasibaigia dėl jo mirties ir kai maitintojo netekęs asmuo gauna tik pensiją pagal *ANW*.

Bet kuriuo atveju leidimas apsidrausti savanorišku draudimu nustoja galioti asmeniui sulaukus 65 metų.

Savanoriško draudimo įmokos nustatomos remiantis nuostatomis dėl savanoriško draudimo įmokų nustatymo pagal *ANW*. Tačiau jeigu savanorišku draudimu apsidraudžiama po 2 dalies b punkte nurodyto draudimo laikotarpio, įmoka nustatoma pagal nuostatas dėl privalomojo draudimo įmokų nustatymo pagal *ANW*, ir laikoma, kad pajamos, kurias reikia įskaityti, buvo gautos Nyderlanduose.

4. *Nyderlandų teisės aktų, susijusių su darbingumo netekimu, taikymas*

- a) Taikant III antraštinės dalies 5 skyrių, asmuo, kuris nebėra apdraustas pagal *Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW)* (Bendrasis aktas dėl darbingumo netekimo), *Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)* (Savarankiškai dirbančių asmenų aktas dėl darbingumo praradimo) ir (arba) *Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)* (Darbingumo netekimo aktas), laikomas vis dar apdraustu įvykus draudiminiam įvykiui, jeigu tas asmuo yra apdraustas dėl to paties draudiminio įvykio pagal kitos valstybės narės teisės aktus arba, jei ne, turi teisę gauti išmoką dėl to paties draudiminio įvykio pagal kitos valstybės narės teisės aktus. Tačiau pastaroji sąlyga laikoma įvykdyta 57 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju.
- b) Jeigu atitinkamas asmuo pagal 4 dalies a punktą turi teisę gauti Nyderlandų invalidumo išmoką, apskaičiuojant šią išmoką 52 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta suma nustatoma:
 - i) laikantis *WAO* nuostatų, jeigu asmuo, prieš netekdamas darbingumo, paskiausią darbą dirbo pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta 1 straipsnio a punkte;
 - ii) laikantis *WAZ* nuostatų, jeigu asmuo, prieš netekdamas darbingumo, paskiausią darbą dirbo savarankiškai, kaip apibrėžta 1 straipsnio b punkte.
- c) Apskaičiuodamos išmokas pagal *WAO* arba *WAZ*, Nyderlandų įstaigos įskaito:
 - Nyderlanduose iki 1967 m. liepos 1 d. įgytus mokamo darbo pagal darbo sutartį laikotarpius ir jiems prilygintus laikotarpius;
 - pagal *WAO* įgytus draudimo laikotarpius;

- vyresnio nei 15 metų asmens pagal *AAW* įgytus draudimo laikotarpius, jeigu tie laikotarpiai nesutampa su pagal *WAO* įgytais draudimo laikotarpiais;
- pagal *WAZ* įgytus draudimo laikotarpius.

5. *Šeimos išmokas reglamentuojančių Nyderlandų teisės aktų taikymas*

- a) Asmuo, kuriam tam tikru ketvirčiu pradedamas taikyti *Algemene Kinderbijslagwet (AKW)* (Bendrasis šeimos išmokų aktas) ir kuriam to ketvirčio pirmąją dieną buvo taikomi atitinkami kitos valstybės narės teisės aktai, laikomas apdraustu pagal Nyderlandų teisės aktus nuo tos pirmosios dienos.
- b) Šeimos išmokų suma, kurios gali prašyti asmuo, kuris pagal 5 dalies a punktą laikomas apdraustu pagal *AKW*, nustatoma laikantis 89 straipsnyje nurodytame įgyvendinimo reglamente nustatytos tvarkos.

R. AUSTRIJA

1. Mokymasis kitos valstybės narės mokykloje arba panašioje švietimo įstaigoje prilyginamas mokymuisi mokykloje arba švietimo įstaigoje pagal *Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG)* (bendrasis socialinės apsaugos aktas) 227 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir 228 straipsnio 1 dalies 3 punktą, *Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz (GSVG)* (Federalinis aktas dėl asmenų, vykdančių prekybinę ir komercinę veiklą, socialinio draudimo) 116 straipsnio 7 dalį ir *Bauern-Sozialversicherungsgesetz (BSVG)* (ūkininkų socialinės apsaugos aktas) 107 straipsnio 7 dalį, jeigu atitinkamam asmeniui kuriuo nors metu buvo taikomi Austrijos teisės aktai dėl to, kad jis dirbo pagal darbo sutartį arba savarankiškai, ir yra sumokėtos įmokos, numatytos pagal ASVG 227 straipsnio 3 dalį, GSVG 116 straipsnio 9 dalį ir BSVG 107 straipsnio 9 dalį.
2. Jeigu dėl [naujojo įgyvendinimo reglamento 12 DG] vaiko priežiūros laikotarpiai pagal *Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG)* (Bendrasis socialinės apsaugos aktas) 227a ir 228a straipsnius, *Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz (GSVG)* (Federalinis aktas dėl asmenų, vykdančių prekybinę ir komercinę veiklą, socialinio draudimo) 116a ir 116b straipsnius bei *Bauern-Sozialversicherungsgesetz (BSVG)* (Ūkininkų socialinės apsaugos aktas) 107a ir 107b straipsnius pakeičiami laikotarpiais, įgytais kitoje valstybėje narėje, teorinė suma, apskaičiuota pagal 52 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktį, turi būti padidinta suma, kuri susidarytų pagal Austrijos teisės aktus, jeigu dėl šių draudimo laikotarpių būtų įskaityti vaiko priežiūros laikotarpiai.
3. Apskaičiuojant 52 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą proporcingąją išmoką, neatsižvelgiama į specialų papildomo draudimo įmokų padidėjimą ir kalnakasių papildomą išmoką pagal Austrijos teisės aktus. Šiais atvejais proporcingoji išmoka, apskaičiuota neatsižvelgus į šias įmokas, prireikus padidinama atitinkamais specialiais nesumažintais įmokų, skirtų papildomam draudimui ir kalnakasių sistemos papildomoms išmokoms, dydžiais.

4. Jeigu pagal 6 straipsnį buvo įgyti pakaitiniai laikotarpiai pagal Austrijos pensijų draudimo sistemą, bet jais negalima remtis atliekant skaičiavimus pagal *Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG)* (Bendrasis socialinės apsaugos aktas) 238 ir 239 straipsnius, *Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz (GSVG)* (Federalinis aktas dėl asmenų, vykdančių prekybinę ir komercinę veiklą, socialinio draudimo) 122 ir 123 straipsnius bei *Bauern-Sozialversicherungsgesetz (BSVG)* (Ūkininkų socialinės apsaugos aktas) 113 ir 114 straipsnius, skaičiuojama remiantis vaiko priežiūros laikotarpiais pagal *ASVG* 239 straipsnį, *GSVG* 123 straipsnį ir *BSVG* 114 straipsnį.
5. Šio reglamento taikymas nedaro poveikio asmenų, kurie socialinės apsaugos požiūriu nukentėjo dėl politinių arba religinių priežasčių arba dėl priežasčių, susijusių su jų kilme, teisei į išmokas.

S. LENKIJA

Nėra.

T. PORTUGALIJA

Nėra.

U. SLOVĖNIJA

Nėra.

V. SLOVAKIJA

Nėra.

W. SUOMIJA

1. Taikant šio reglamento III antraštinės dalies 5 skyrių laikoma, kad asmuo, kuris nebėra apdraustas pagal nacionalinę pensijų sistemą, yra išlaikęs apdraustojo statusą, jeigu, įvykus draudimui įvykiui, jis yra apdraustas dėl to paties draudiminio įvykio pagal kitos valstybės narės teisės aktus arba, jei ne, turi teisę į išmoką, taikomą tam pačiam draudimui įvykiui pagal kitos valstybės narės teisės aktus. Tačiau pastaroji sąlyga laikoma įvykdyta 57 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju.
2. Nustatant teisę gauti išmokas ir apskaičiuojant Suomijos nacionalinės pensijos dydį pagal 52–54 straipsnius, pagal kitos valstybės narės teisės aktus įgytos pensijos prilyginamos pagal Suomijos teisės aktus įgytoms pensijoms.
3. Taikant 52 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktį įskaitytino laikotarpio pagal Suomijos teisės aktus, reglamentuojančius su darbo užmokesčiu susijusias pensijas, darbo užmokesčio apskaičiavimo tikslais, jeigu asmuo yra įgijęs pensijos draudimo laikotarpį, pagrįstą darbu pagal darbo sutartį arba savarankišku darbu kitoje valstybėje narėje, įskaitytino laikotarpio darbo užmokestis yra lygus visoms pajamoms, gautoms per referencinio laikotarpio dalį Suomijoje, padalintoms iš mėnesių, kuriais referenciniu laikotarpiu Suomijoje buvo įgyti draudimo laikotarpiai, skaičiaus.

X. ŠVEDIJA

1. Kai pagal 67 straipsnį tėvystės atostogų išmoka mokama pagal darbo sutartį nedirbančiam šeimos nariui, mokama bazinio arba mažiausio dydžio išmoka.
2. Šio reglamento nuostatos dėl draudimo laikotarpių sumavimo netaikomos pereinančio laikotarpio nuostatomis, numatytoms Švedijos teisės aktuose, reglamentuojančiuose teisę į garantuojamą pensiją asmenims, gimusiems ne vėliau kaip 1937 m., kurie, prieš pateikdami prašymą pensijai gauti, nustatytą laiką gyveno Švedijoje (2000:798 aktas).
3. Apskaičiuojant teorines pajamas su darbo užmokesčiu susijusiai ligos išmokai ir su darbo užmokesčiu susijusios veiklos pašalpai pagal *Lag* (1962:381) *om allmän försäkrings* (Nacionalinio draudimo aktas) 8 skyrių, taikomos šios nuostatos:
 - a) jeigu referenciniu laikotarpiu apdraustajam taip pat buvo taikomi vienos arba kelių kitų valstybių narių teisės aktai dėl jo darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo, atitinkamoje (-ose) valstybėje (-ėse) narėje (-ėse) gautos pajamos laikomos lygiomis bendrų pajamų, kurias apdraustasis gavo Švedijoje referencinio laikotarpio Švedijoje metu, vidurkiui, kuris apskaičiuojamas padalinus Švedijoje gautą darbo užmokestį iš mėnesių, kuriais buvo gautos tos pajamos, skaičiaus.
 - b) jeigu išmokos skaičiuojamos pagal 46 straipsnį, o asmenys Švedijoje neapdrausti, referencinis laikotarpis nustatomas pagal pirmiau minėto akto 8 skyriaus 2 ir 8 dalis atitinkamą asmenį laikant apdraustu Švedijoje. Jeigu atitinkamas asmuo šiuo laikotarpiu negavo pajamų, suteikiančių teisę į pensiją pagal Aktą dėl su darbo užmokesčiu susijusios senatvės pensijos (1998:674), leidžiama, kad referencinis laikotarpis prasidėtų anksčiau, tai yra tuo metu, kai apdraustasis gavo pajamų iš apmokamo darbo Švedijoje.
4.
 - a) Apskaičiuojant teorines pensijos pajamas su darbo užmokesčiu susijusio maitintojo netekimo pensijos dydžiui nustatyti (Aktas 2000:461), jeigu netenkinamas Švedijos teisės aktuose nustatytas teisės gauti pensiją reikalavimas dėl mažiausiai trejų iš penkerių kalendorinių metų, buvusių prieš pat apdraustojo mirtį (referencinis laikotarpis), įskaitomi ir kitose valstybėse narėse įgyti draudimo laikotarpiai taip, lyg jie būtų įgyti Švedijoje. Kitose valstybėse narėse įgyti draudimo laikotarpiai laikomi pagrįstais vidutine Švedijos pensija. Jeigu atitinkamas asmuo Švedijoje įgijo tik vienerių metų laikotarpį, suteikiantį teisę į pensiją, kiekvienas kitoje valstybėje narėje įgytas draudimo laikotarpis laikomas lygiaverčiu tokiai pačiai sumai.
 - b) 2003 m. sausio 1 d. arba vėlesnių mirčių atveju apskaičiuojant teorinius pensijos taškus, suteikiančius teisę gauti našlių pensiją, jeigu netenkinami Švedijos teisės aktuose numatyti reikalavimai dėl pensijos taškų, įgytų per ne mažiau kaip dvejus metus iš ketverių, buvusių iš karto prieš apdraustojo mirtį (referencinis laikotarpis), ir jeigu draudimo laikotarpiai

referenciniu laikotarpiu buvo įgyti kitoje valstybėje narėje, tie metai laikomi pagrįstais tais pačiais pensijos taškais kaip metai Švedijoje.

Y. JUNG TINĖ KARALYSTĖ

1. Kai pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus asmuo gali turėti teisę į išarnauto laiko pensiją, jeigu:

- a) buvusio sutuoktinio įmokos įskaitomos prilyginant jas to asmens įmokoms; arba
- b) to asmens sutuoktinis arba buvęs sutuoktinis tenkina atitinkamas įmokoms nustatytas sąlygas,

tuomet, jeigu kiekvienu atveju sutuoktinis arba buvęs sutuoktinis dirba arba dirbo pagal darbo sutartį arba savarankiškai ir jam buvo taikomi dviejų arba daugiau valstybių narių teisės aktai, šio reglamento III antraštinės dalies 5 skyriaus nuostatos taikomos siekiant nustatyti teisę pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus. Šiuo atveju minėtame 5 skyriuje pateiktos nuorodos į „draudimo laikotarpius“ laikomos nuorodomis į laikotarpius, kuriuos įgijo:

i) sutuoktinis arba buvęs sutuoktinis, kai prašymą pateikia:

- ištekęjusi moteris; arba
- asmuo, kurio santuoka nutrūko ne dėl sutuoktinio mirties, arba

ii) buvęs sutuoktinis, kai prašymą pateikia:

- našlys, kuris prieš pat pensinį amžių neturi teisės į našlio tėvystės pašalpą; arba
- našlė, kuri prieš pat pensinį amžių neturi teisės į našlės motinystės pašalpą, našlių tėvystės pašalpą arba našlės pensiją, arba kuri turi teisę tik į su amžiumi susijusią našlės pensiją, apskaičiuotą pagal 52 straipsnio 1 dalies b punktą, ir šiuo tikslu „su amžiumi susijusi našlės pensija“ reiškia sumažinto tarifo našlės pensiją, mokamą pagal 1992 m. Socialinės apsaugos įmokų ir išmokų akto 39 straipsnio 4 dalį.

2. Taikant 6 straipsnį nuostatomis, reglamentuojančioms teisę į priežiūros pašalpą, slaugymo pašalpą ir invalidumo pašalpą, kitoje nei Jungtinė Karalystė valstybėje narėje įgyti darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo arba gyvenimo laikotarpiai įskaitomi, jeigu reikia įvykdyti buvimo Jungtinėje Karalystėje iki dienos, kurią pirmiausia atsiranda teisė į tam tikrą išmoką, sąlygas.

3. 7 straipsnis taikomas visiems kitos valstybės narės teritorijoje esantiems asmenims, kurie gauna Jungtinės Karalystės invalidumo, senatvės arba

maitintojo netekimo pinigines išmokas, nelaimingų atsitikimų darbe arba profesinių ligų pensijas ir mirties atveju mokamas išmokas.

4. Kai taikomas 46 straipsnis, jeigu atitinkamas asmuo neteko darbingumo ir tapo invalidu tuo metu, kai jam buvo taikomi kitos valstybės narės teisės aktai, Jungtinė Karalystė, taikydama 1992 m. Socialinės apsaugos įmokų ir išmokų akto 30A skirsnio 5 dalį, įskaito visus laikotarpius, kuriais atitinkamas asmuo dėl minėto nedarbingumo gavo:

- i) pinigines ligos išmokas arba, vietoje jų, darbo užmokestį arba atlyginimą,
- ii) išmokas, kaip apibrėžta III antraštinės dalies 4 ir 5 skyriuose, mokamas dėl invalidumo, atsiradusio po minėto darbingumo netekimo,

pagal kitos valstybės narės teisės aktus taip, lyg jie būtų buvę laikotarpiais, kuriais buvo mokama trumpalaikio nedarbingumo išmoka pagal 1992 m. Socialinės apsaugos įmokų ir išmokų akto 30A skirsnio 1–4 dalis.

5. Taikant 46 straipsnį, įskaitomi laikotarpiai, kuriais asmuo buvo nedarbingas, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose.

6. (1) Siekiant nustatyti teisę į išmokas pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus ir apskaičiuoti pajamų koeficientą, laikoma, kad atitinkamas asmuo už kiekvieną savaitę, kurią jis dirbo pagal darbo sutartį pagal kitos valstybės narės teisės aktus ir kuri prasidėjo atitinkamais pajamų mokesčio metais, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose, mokėjo įmokas kaip pagal darbo sutartį dirbantis apmokamas darbuotojas arba turi pajamų, dėl kurių buvo sumokėtos įmokos remiantis pajamomis, lygiomis dviem trečdaliams tų metų didžiausios pajamų normos.

- (2) Taikant 52 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktį, kai:

- a) bet kuriais pajamų mokesčio metais, prasidedančiais 1975 m. balandžio 6 d. arba vėliau, pagal darbo sutartį dirbantis asmuo įgijo draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba gyvenimo laikotarpių vien tik kitoje nei Jungtinė Karalystė valstybėje narėje ir kai taikant 6 dalies 1 punktą tie metai laikomi reikalavimus atitinkančiais metais, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose, 52 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčio taikymo tikslais laikoma, kad toje kitoje valstybėje narėje jis tais metais buvo apdraustas 52 savaites;
- b) bet kurie pajamų mokesčio metai, prasidedantys 1975 m. balandžio 6 d. arba vėliau, nelaikomi reikalavimus atitinkančiais metais, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose, 52 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčio taikymo tikslais visi draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba gyvenimo laikotarpiai tais metais neįskaitomi.

- (3) Pajamų koeficientą perskaičiuojant į draudimo laikotarpius, atitinkamais pajamų mokesčio metais pasiektas pajamų koeficientas, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose, padalinamas iš tų metų mažiausių

pajamų sumos. Rezultatas išreiškiamas sveikuoju skaičiumi, neatsižvelgiant į skaičius po kablelio. Laikoma, kad taip apskaičiuotas skaičius savaitėmis pažymi draudimo laikotarpį, kuris tais metais buvo įgytas pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus, jeigu šis skaičius neviršija savaitių, kuriomis šiam asmeniui tais metais buvo taikomi minėti teisės aktai, skaičiaus.“.